

sulla destra, il tetto della torre gotico-normanna del Duomo di Palermo (neanch'io l'avevo realizzato). E per la precisa percezione del pessimismo culturale del quadro "Secoli che sprofondano" è necessario sapere che la correttezza estetica del quadro è garantita da un altro particolare del Duomo di Palermo: la cupola e il cornicione decorato da arabi, raffigurati mentre, con orgoglio eroico, sprofondano nella sabbia. E naturalmente sono rimasto incantato dal gruppo di case, lontane, irraggiungibili, collocate con magia sopra un arco roccioso nel quadro intitolato "Città", una specie di Gerusalemme Celeste, fintanto che non ho appreso da Géza che aveva preso a prestito per quest'immagine la città di Ragusa, la perla della Sicilia Meridionale.

I dettagli concreti sono quindi secondari, ma l'impressione dell'insieme è univoca: le esperienze d'Italia e di Sicilia sono state di grande ispirazione per Géza Németh, per poter viaggiare con i quadri nei paesaggi interni di se stesso. E quando ho capito ciò, mi è venuta una voglia ancora maggiore di fargli compagnia in questi itinerari virtuali. E mentre ci incamminavamo, all'improvviso anche a me si è stretto il cuore per la solitudine del gabbiano che passeggiava sulla sabbia della riva del mare, il quale, nel mondo crudele di oggi, potrebbe facilmente diventare obiettivo di una brutale violenza. Scio, scio, vola via bel gabbiano! – non voglio giungere a quella stazione in cui potrebbero ucciderti!

László Csorba

pok tetején a palermói dóm normann-gótikus toronysisakja meredezik. (Én sem jöttem rá.) És a Süllyedő századok klasszikus kultúrpszichizmusának pontos értéséhez sem kell tudnunk, hogy a kép esztétikai korrektségét a palermói dóm egy másik részlete, a kupola és az arabeszkkel csipkézett tetőváll biztosítja, amint éppen hősiességgel alábuknak a homokban. És hát persze, akkor is lenyűgözött a Város című képen a hatalmas kősziklaiv tetejére varázsoltt, elérhetetlenül távoli házcsoportozat, egyfajta mennyei Jeruzsálem, amikor még nem tudtam Gézától, hogy Dél-Szicília egyik gyöngye, Ragusa adta hozzá az arcát.

A konkrét részletek tehát mellékeseek – de az összbnyomás egyértelmű: az itáliai és a szicíliai élmények különösen erősen inspirálták Németh Gézát, hogy képeivel a maga belső tájain utazgasson. És amikor erre rájöttem, még nagyobb kedvem lett melléje szegődni virtuális útjain. És ahogy térültünk, fordultunk, egyszer csak nekem is összeszorította a szívemet a tengerparti homokban lépegető sirály magányossága, aki lám, durva erőszak célpontja lehet a mai kegyetlen világban. Huss, repülj el, szép sirály! – arra az állomásra nem akarok megérkezni, ahol téged lelőhetnek!

Csorba László

